

# Ihmeitä järven läheisyydessä

*”Jeesus ei siihen suostunut vaan sanoi hänelle:  
’Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro tästä suuresta  
teosta, jonka Herra on armossaan sinulle tehnyt.”  
(Mark. 5:19.)*

**Avaintekstit:**

Mark. 4:35–41;  
Ps. 104:1–9;  
Mark. 5:1–43;  
4. Moos. 27:17.

Jeesus keskitti palvelutyönsä suurelta osin Galileaan, ja siellä erityisesti alueelle, joka ympäröi Gennesaretinjärveä, joka on noin 21 kilometriä pitkä ja noin 13 kilometriä leveä. Kyseinen järvi on alueen suurin vesialue, ja se oli seudulla asuvien ihmisten elämän keskus.

Mark. 4. luku päättyy siihen, että Jeesus ja hänen opetuslapsensa lähtevät veneellä Gennesaretinjärven yli. Äkkiä nousee kova myrsky, jonka Jeesus tyynnyttää puhumalla tuulelle ja aalloille. Mark. 6. luku päättyy samantapaiseen kohtaukseen, mutta tällä kertaa Jeesus kävelee vettä pitkin veneessä olevia opetuslapsiaan kohti. Näiden veden päällä tapahtuvien kohtausten välissä Jeesus on tehnyt lukuisia ihmeitä maalla ja Markus kertoo myös opetuslasten lähetystyötoiminnasta. Näihin kertomuksiin paneudumme tällä viikolla.

Näiden dramaattisten kertomusten päällimmäinen tarkoitus on antaa lukijan nähdä, kuka Jeesus on. Hän pystyy tyynnyttämään myrskyn; karkottamaan pahoja henkiä; parantamaan naisen, joka vain koskettaa hänen vaatteitaan; herättämään kuolleen tytön; saarnaamaan kotikaupungissaan; lähettämään opetuslapsensa julistustyöhön, ruokkimaan 5 000 ihmistä muutamalla leivällä ja kalalla sekä kävelemään vetten päällä. Nämä ovat uskomattomia voimanosoituksia, jotka auttavat opetuslapsia vähitellen saamaan ymmärryksen siitä, että hän on Jumalan Poika.

**Tämä tutkistelu on sapatiksi 3.8.2024**

## MYRSKYN TYNNYTTÄ- MINEN

**Lue Mark. 4:35-41. Mitä kertomuksessa tapahtuu? Mitä se opettaa meille siitä, kuka Jeesus on?**

Mark. 4. luvun alussa Jeesus astuu veneeseen ja opettaa sieltä rannalla olevaa kansaa. Mark. 4:10-12 Jeesus on ehkä poistunut veneestä ja puhuu opetuslastensa kanssa yksityisesti. Illalla opetuslapset lähtevät järven vastarannalle mukanaan Jeesus, joka ”jo istui” (Mark. 4:36) pitkän opetuspäivän jälkeen, toisin sanoen hyvin väsyneenä. Jeesus nukahtaa heti veneen pehmusteisiin. Järvelle nousee myrsky, ja vene on vaarassa upota. Silloin opetuslapset herättävät Jeesuksen, joka käskää tuulta ja aaltoja vaikenemaan. Suuri rauha laskeutuu järven ylle. Ymmärrettävästi opetuslapset ovat hyvin peloissaan jumalallisen voiman näytöksestä.

**Lue Ps. 104:1-9. Miten tekstistä välittyvä kuva Jahvesta vertautuu myrskyn tynnyttävään Kristukseen?**

Mark. 4:35-41 kertomus sopii Raamatussa yleisesti esiintyvään teofaniseen malliin. Teofania tarkoittaa Jumalan tai jonkun hänen enkelinsä ilmestymistä ihmisille. Seuraavat viisi piirrettä yhdistävät tällaisia tilanteita: 1) jumalallisen voiman näyttäytyminen, 2) inhimillinen pelko, 3) jumalallinen kehotus ”älkää pelätkö”, 4) ilmoituksen sanat, joita kertomaan Jumala tai enkeli on ilmestynyt, 5) ihmisen reaktio ilmoitukseen. Neljä näistä viidestä kohdasta on läsnä tässä kertomuksessa. Myrskyn tynnyttäminen on Jumalan voimannäyttö, opetuslasten pelko on inhimillistä. Jeesuksen kysymys ”Miksi te noin pelkäätte” vastaa kehotusta ”Älkää pelätkö”. Opetuslasten kysymys ”Mikä mies tämä oikein on” kertoo ihmisten reaktion. Tästä kertomuksesta puuttuvat ainoastaan ilmoituksen sanat. Tämä puuttuva yksityiskohta tukee ilmoitus/salaisuus -teemaa, joka kulkee läpi koko kirjan, jossa totuus Jeesuksesta paljastuu. Opetuslasten kysymys ”Kuka onkaan tämä, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?” (VKR) ajaa lukijaa tekemään ratkaisun puuttuvista ilmoituksen sanoista: hän on Jumalan Poika, Herra itse.

**Kuinka voit oppia luottamaan Jumalan voimaan kaikissa elämäsi asioissa?**

## KUULETKO KUISKAUK- SEN HUUDON KESKELLÄ?

**Lue Mark. 5:1-20. Mitä tämä hämmästyttävä kertomus opettaa suuresta taistelusta ja jälleen Jeesuksen voimasta?**

Jos edellinen yö järvellä oli unohtumaton, yhtä vaikuttava oli seuraavan aamun saapuminen Gerasan alueelle. Kertomus demonien riivaamasta miehestä on kerrottu jokaista sydäntä särkevää yksityiskohtaa myöten. Kahleistaan vapautuneena mies asusti haudoissa ja runteli itseään kivillä, "eikä kukaan kyennyt hillitsemään häntä" (Mark. 5:4). Sitten hän tapasi Jeesuksen.

Mies ryntäsi Jeesusta vastaan. Opetuslapsia ei mainita. Ehkä he juoksivat karkuun. Miehen tullessa Jeesuksen lähelle hän heittäytyi Jeesuksen eteen. Sana "heittäytyä" on käännetty kreikan verbistä *proskyneō*, joka käännetään yleensä sanalla "palvoa". Näyttää, että mies tunnisti Jeesuksen voivan auttaa häntä. Mutta kun mies avasi suunsa, demonit hänen sisällään huusivat Jeesukselle. Jeesus pystyi kuitenkin kuulemaan miehen kuiskaustakin vaimeamman avunpyynnön demonien huutojen takaa. Kun henget pyysivät, että heidät päästettäisiin sikalaumaan, Jeesus antoi siihen luvan. Koko lauma, n. 2 000 sikaa, syöksyi jyrkännettä alas järveen ja hukkuu. Tämä oli sikojen omistajille taloudellinen katastrofi.

Hämmästyttävää on se, että demonit tiesivät tarkalleen, kuka Jeesus oli. He tiesivät myös, miten voimattomia he olivat Jeesuksen edessä. Tästä syystä he anoivat häntä kahdesti (Mark. 5:10, 12) tekemään sen, mitä he pyysivät. Selvästikin he tiesivät, että Jeesuksella oli valta heidän ylitseen.

Tässä tarinassa on kaksi keskeistä piirrettä. Kertomus on täynnä saastaisuutta tai Vanhan testamentin lakien määrittelemää seremoniallista epäpuhtautta. Haudat ja kuolleet olivat epäpuhtaita (4. Moos. 19:11, 16). Verenvuoto teki epäpuhtaaksi (3. Moos. 15). Siat olivat saastaisia (3. Moos. 11:7).

Kaiken tämän epäpuhtauden keskellä käydään edestaikaista taistelua hyvän ja pahan voimien välillä. Jeesus ajaa ulos demonit (2 pistettä Jeesukselle). Demonit tappavat siat (2 pistettä Paholaiselle). Kaupunkilaiset pyytävät Jeesusta poistumaan (2 pistettä Paholaiselle), mutta Jeesus lähettää parannetun miehen takaisin todistajakseen (3 pistettä Jeesukselle). Mies oli monella tavalla mitä epätodennäköisin lähetysaarnaaja, mutta hänellä oli ihmeellinen tarina kerrottavanaan.

## **VUORISTO- RADALLA JEEСУKSEN KANSSA**

**Lue Mark. 5:21-24. Mitkä Jairoksen luonteenpiirteet tulevat tekstissä esiin?**

Jairoksen kaltaiset uskonnolliset johtajat eivät yleensä olleet Jeesuksen ystäviä (ks. Mark. 1:22; Mark. 3:2, 6; Luuk. 13:14), mutta Jairos on epätoivoinen. Siitä kertoo se, että hän heittäytyy polvilleen Jeesuksen eteen. Kuka tahansa vanhempi ymmärtää Jairoksen hartaan pyynnön - hänen tyttärensä on kuolemaisillaan. Jairos kuitenkin uskoo, että Jeesus voi auttaa. Sanomatta sanaakaan Jeesus lähtee tämän isän mukaan mennäkseen hänen kotiinsa.

**Lue Mark. 5:25-34. Mikä keskeyttää etenemisen Jairoksen talolle?**

Kertomus katkeaa yhtäkkiä huomion siirtyessä sääliä herättävään naiseen, joka on kärsinyt 12 kauhean vuoden ajan sairaudestaan. Kertomus Jairoksesta ja tästä naisesta on Markuksen evankeliumin toinen kerrosvoileipäkertomus (ks. Mark. 3:20-35, tutkistelu 3). Jairos ja nainen, joiden kertomuksia verrataan toisiinsa, tulevat molemmat Jeesuksen luoda saadakseen apua.

Nainen lähestyy Jeesusta takaapäin ja koskettaa tämän vaatteita. Välittömästi hän paranee. Jeesus kuitenkin pysähtyy ja kysyy: "Kuka koski vaatteisiini?"

Nainen, joka on ollut sairas, pelkää, että Jeesus on vihainen siitä, mitä tapahtui. Hänen tunteensa laukkaavat villoin. Jeesus kuitenkin halusi parantaa sekä naisen ruumiin että siimmän.

Sitten siirrymme takaisin Jairokseen (Mark. 5:35-43). Myös tämän synagogan esimiehen tunteet laukkaavat villoin. Jeesus ei salli kenenkään muun tulla mukaansa Jairoksen kotiin kuin Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen. Jeesus sanoo, että tyttö ei ole kuollut, vaan nukkuu. Hän ajaa surijat ulos ja astuu huoneeseen, jossa kuollut tyttö makaa. Ottaen tytön kädestä hän sanoo: "Talita kuum", mikä tarkoittaa 'Tyttö, nouse'. Itse asiassa "talita" tarkoittaa karitsaa. Se voi olla kotona käytetty hellittelynimi lapselle. Kielto kertoa tapauksesta on osa ilmoitus/salaisuus -teemaa, joka kulkee läpi Markuksen evankeliumin kääntäen katseet kohti sitä, kuka Jeesus on, ja sitä, kuinka hän ei lopulta voi enää pysyä piilossa.

## TORJUTTU JA VASTAAN- OTETTU

**Lue Mark. 6:1-6. Miksi Jeesuksen kotikaupungin asukkaat torjuivat hänet?**

Kun pikkukylän asukkaasta tulee kuuluisa, asukkaat yleensä nauttivat kylän saamasta huomiosta. Näin ei ollut Nasaretin suhteen. Jeesuksen menestys opettajana ja parantajana loukkasi Nasaretin asukkaita. Heidän oli vaikea hyväksyä sitä, että Jeesus siirtyi rakentajasta opettajaksi. Ehkä he olivat vihaisia myös siitä, että Jeesus teki suurimman osan ihmeistään Kapernaumissa (Luuk. 4:23). Ja olihan Jeesuksella ollut erimielisyyttä perheensä kanssa (Mark. 3:31-35).

**Lue Mark. 6:7-30. Kuinka kertomus 12 apostolin tehtävästä vertautuu Johannes Kastajan mestaukseen?**

Tämä on kolmas kerrosvoileipäkertomus Markuksen evankeliumissa (ks. tutkistelu 3). 12 apostolin tehtävä viedä sanaa Jeesuksesta kaikkialle on jyrkkä vastakohta sille, että Johannes Kastaja on vankilassa ja hänet on vaiennettu. Opetuslapsia käsketään matkaamaan kevyin varustein ja muiden apuun turvautuen. Tämä strategia tekee lähetystyöntekijöistä riippuvaisia ihmisistä, joita he palvelevat, mikä auttaa heitä luomaan yhdyssiteen niihin, jotka tarvitsevat heidän sanoansa.

Johannes Kastajalla ei ollut tällaista yhdyssidettä Herodekseen ja tämän perheeseen. Johanneksen kuolemasta kerrotaan järkyttävän yksityiskohtaisesti. Juonitteleva Herodias käyttää hyväkseen Herodeksen epävarmuutta ja himoa. Herodiaan tytär näyttää vielä lisäävän äitinsä skandaalimaista suunnitelmaa irvokkaalla pyynnöllään, että Johanneksen pää tuotaisiin hänelle vadilla.

Johannes Kastajan selvänä kaikuvan äänen hiljentäminen tapahtuu samaan aikaan, kun 12 apostolia ovat saarnaamassa samaa kääntymyksen sanomaa, jota Johannes julisti. Johanneksen kuolema on esikuva Jeesuksen kuolemasta. Johannes tapetaan, haudataan ja hänen kerrotaan heränneen kuolleista (Mark. 6:14-16, 29). Näin kävisi Jeesuksellekin (Mark. 15 ja 16). Nämä rinnasteiset tarinat ennakoivat Jeesusta ja hänen seuraajiaan kohtaavaa kriisiä.

**Oletko käynyt läpi kriisiä, jota on vaikea ymmärtää?**

## ERILAINEN MESSIAS

**Lue Mark. 6:34-52. Minkä ongelman Jeesus ja hänen opetuslapsensa kohtasivat? Kuinka ongelma ratkesi?**

Opetuslasten palattua lähetysmatkaltaan he lähtevät Jeesuksen kanssa syrjäiseen paikkaan lepäämään Gennesaretinjärven itäiselle rannalle. Sinne saapuu kuitenkin 5 000 ihmisen joukko ennen heitä. Jeesus näkee, että he ovat kuin lampaat vailla paimenta. Hän opettaa heitä koko päivän.

Illalla opetuslapset ehdottavat, että Jeesus lähettäisi väkijoukon pois etsimään ruokaa, mutta Jeesus käskää opetuslasten ruokkia heidät. Tästä seurannut keskustelu (Mark. 6:35-38) osoittaa, että opetuslapset ajattelevat inhimillisesti, miten ongelma voitaisiin ratkaista. Jeesus kuitenkin hoitaa tilanteen ruokkimalla ihmeellisesti tämän suuren väkijoukon vain viidellä leivällä ja kahdella kalalla.

Kertomus vaikuttaa tukevan Jeesuksen ajan Messias-käsitystä. Odotuksena oli, että Messias vapauttaisi Israelin viholisistaan ja toisi vanhurskautta ja rauhaa. Suuri määrä miehiä autiomaassa toi mieleen sotilaallisen kapinan sävyjä (vrt. Joh. 6:14, 15; Ap. t. 21:38).

Tätä käsitystä vahvistaa viittaus siihen, että Jeesus näki kansan kuin "lammasmaan paimenta vailla". Tämä on osittainen lainaus 4. Moos. 27:17, jossa Mooses pyytää Jumalaa asettamaan Israelille johtajan hänen jälkeensä. Samantapaista sanoitusta Jumalan kansalta puuttuvasta paimenesta esiintyy muuallakin Vanhassa testamentissa. Tyypillisesti sillä viitataan siihen, että Israelilta puuttuu johtaja tai kuningas (1. Kun. 22:17; 2. Aik. 18:16; Hes. 34:5, 6).

Jeesus ei kuitenkaan täytä heidän vääriä odotuksiaan, vaan hän lähettää opetuslapsensa ja väkijoukon pois. Ja sen sijaan, että johtaisi kapinaa Roomaa vastaan, hän vetäytyy vuorelle rukoilemaan. Ihmiset eivät odottaneet sellaista.

Messias nähtiin kuninkaana, joka tulisi vapauttamaan Israelin, mutta hän tulikin vapauttamaan ihmiset synnin orjuudesta. Hänen kävelynsä veden päällä osoittaa opetuslapsille, että hän todellakin on luonnon Herra. Hän ei kuitenkaan tule hallitsemaan, vaan antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä (Mark. 10:45, VKR).

**Jos väärä ymmärrys Kristuksen ensimmäisestä tulemisesta johti katastrofiin, kuinka paljon helpommin väärä ymmärrys toisesta tuleuksesta voi tehdä saman?**

**KERTAUS**

**Lisäaineistoa:** Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 4, s. 286–299 tai *Aikakausien Toivo*, s. 313–327 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 245–256.

”Kaikissa niissä, jotka ovat Jumalan koulussa, tulee ilmetä elämä, joka ei ole sopusoinnussa maailman, sen tapojen ja menojen kanssa. Jokaisen täytyy henkilökohtaisen kokemukseen kautta saada tieto Jumalan tahdosta. Meidän täytyy itse kuulla hänen puhuvan sydämellemme. Kun kaikki muut äänet ovat vaienneet ja odotamme hiljaa hänen edessään, sielun hiljaisuus tekee Jumalan äänen selvemmin kuultavaksi. Hän pyytää meitä: ‘Olkaa hiljaa ja tietäkää, että minä olen Jumala’ (Ps. 46:11 engl. käänn.). Tässä yksin voidaan löytää tosi lepo. Ja tämä on tehokasta valmistautumista kaikkeen Jumalan työhön. Kiireisen hyöriän ja elämän monien puuhien ja rasitusten keskelläkin on sielu, joka näin saa virvoitusta, valon ja rauhan ilmapiiriin ympäröimänä. Elämästä leviää suloi- nen tuoksu, ja siinä ilmenee jumalallinen voima, joka saavuttaa ihmissydämet.” (4AO 313.)

”Tyytymättömät ihmiset kyselivät: Jos Jeesus saattoi suorittaa niin monia ihmetöitä, joita he olivat nähneet, miksi hän ei sitten antanut kansalleen terveyttä, voimaa ja rikkautta, vapauttanut heitä heidän sortajiensa vallasta ja korottanut heitä valtaan ja kunniaan? Se seikka, että hän väitti olevansa Jumalan Poika ja kuitenkin kieltäytyi olemasta Israelin kuningas, oli salaisuus, jota he eivät voineet käsittää. Hänen kieltäytymisensä käsitettiin väärin. Monet päättelivät, ettei hän uskaltanut esittää vaatimuksiaan, koska hän itse epäili tehtävänsä jumalallista luonnetta. Näin he avasivat sydämensä epäilykselle, ja saatanan kylvämä siemen kantoi hedelmää aiheuttaen väärinymmärrystä ja luopumusta.” (4AO 329.)

**Keskustelunaiheita:**

1. Jos joku kysyisi sinulta, mistä Jeesus on sinut vapauttanut, mitä vastaisit?
2. Keskustelkaa siitä, miksi Jumala joskus sallii Johannes Kastajan kaltaisen hyvän ihmisen joutumisen vankilaan ja teloitettavaksi. Mitä lohtua tai toivoa voimme löytää tällaisista vaikeista asioista huolimatta?
3. Mitä kertomus 5 000 ihmisen ruokkimisesta voi opettaa sellaiselle seurakunnalle, jolla on vain vähän resursseja?